

skole. Der er Forskel paa at have Ængstelse for, at et Seminarium skal have en 7-Klasses Øvelsesskole, og saa at sætte sig imod, at det fastsættes i Loven, at et Seminarium ikke kan have en Øvelsesskole med færre Klasser; disse to Begreber maa man kunne holde ude fra hinanden, og jeg fremhævede det meget stærkt og maa fastholde det, at hvis et Seminarium har en anden Ordning, og det ellers tilfredsstillende alle rimelige Krav, saa er der ingen Mening i at sætte denne Bestemmelse saa skarpt op, at det kan blive umuligt for Seminarierne at fortsætte sin Drift, hvis Bestemmelsen skal opretholdes. Nu hørte jeg nok det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen give en meget interessant Forklaring af dette Spørgsmaal, idet han henviste til, at man kunde have to Øvelsesskoler. Ja, hvis man har to Øvelsesskoler, hver med fire Klasser, saa bliver det ganske vist otte Klasser, saa meget kan jeg da endelig ogsaa regne ud, men det bliver ikke otte fortløbende Klasser, det bliver fire ganske ensartede Klasser. Men saa er det jo i Virkeligheden forkert, som det staar i Lovforslaget, for jeg vil ikke gaa ind paa disse Spidsfindigheder, som er gjort gældende fra anden Side om de 7 Klasser; jeg forstaaar det saaledes, at det er 7 fortløbende Klasser, og jeg tror, det er Meningen med Lovforslaget, saadan har jeg forstaaet det, og derfor hænger jeg mig ikke i disse Bagateller.

Dette Spørgsmaal maa vi imidlertid klare for os selv i Udvalget, inden vi lovgiver: Kan et Seminarium have to Øvelsesskoler med 3 og 4 Klasser hver? Er det Meningen, saa forandrer Forholdet sig jo en Del. Men ellers maa vi vide, hvilke Seminarier det er, der skal slaas ned paa, og hvor det er, man vil gaa haardhændet frem og stille sine Krav. Jeg kan i alt Fald ikke være med til at stemme for et Lovforslag, der indeholder saadanne Bestemmelser, og ikke vide, hvilke Seminarier det kan ramme, og hvad Hensigten er med hele denne Bestemmelse. Rent pædagogisk kan jeg slet ikke anerkende den Fortolkning, at man ikke skulde kunne gaa fra en Skole med ringere Klassesdeling over til at undervise i en Skole med bedre Klassesdeling, jeg tror, det gaar langt lettere end at gaa den anden Vej; og selv om det er blevet udtalt, at vi skal have stærkere Klassesdeling, tror jeg, det vil være en god Stund endnu, inden vi kommer bort fra den 2-3-4-klassede Skole. Der vil være god Brug for Lærere, der er opøvet i at undervise i den.

Den højtærede Undervisningsminister fremhævede, at det var Statens Opgave at

uddanne Lærere, og at det var Staten, der har overdraget de private Seminarier Retten til at uddanne Lærere. Dette kan jo være meget rigtigt, men jeg tror dog, at det her hjemme har vist sig at være af stor Betydning for vort Skolevæsen, at vi har haft private Seminarier. Der var jo heller ingen i den store Skolekommission, der dristede sig til at foreslaa, at de skulde nedlægges, og hvis man havde dristet sig til at lægge Hindringer i Vejen for Privatseminariernes fortsatte Bestaaen, havde vi vist staaet daarligere med Hensyn til at skaffe Lærere til den danske Folkeskole. Jeg mener, at man maa være de Mænd og Kvinder taknemmelig, som har forstaaet at rejse Seminarier, der har vist, at de kan gøre en mægtig Indsats i hele vor Skoleudvikling, og dette private Initiativ vil jeg ikke paa nogen Maade være med til at stække. Disse Institutioners Virksomhed bør økonomisk sikres, saa at de har en nogenlunde betrygget Fremtid for sig; thi deres Virksomhed er stor og betydningsfuld, og man bør ikke underminere deres Stilling.

Den højtærede Undervisningsminister besvarede ikke mit Spørgsmaal om, hvorfor hun havde forandret § 20 i Kommissionens Forslag. Den højtærede Minister har jo været saa villig til at følge Flertallet overalt, der er ikke vist Gnist af Hensyn til Mindretallene. Det er den rene Linie helt igennem, der er fulgt; Flertallet skal følges. Men saa vidt jeg kan se, staar der dog et Flertal i Kommissionen bag § 20; her har det dog ikke behaget den højtærede Minister at følge Flertallet. Det er for at vise et lysende Eksempel paa, at den højtærede Minister ogsaa kan gaa imod Flertallet. Jeg vilde have sat Pris paa et Svar paa dette Spørgsmaal, om man vil være med til at støtte Kravet om, at Privatseminariernes økonomiske Forhold ordnes ved en særlig Lov, saaledes at deres Fremtid bliver nogenlunde betrygget.

Den højtærede Undervisningsminister sagde, at jeg under Finanslovforslagets første Behandling havde givet en rystende Fremstilling af Landsbyskolen. Jeg vil ikke haabe, at den højtærede Minister har følt sig alt for rystet, for skulde en saa spagfærdig Udtalelse som den, jeg da fremsatte, kunne bringe sjælelige Rystelser, hvad vilde der saa ikke kunne ske, hvis jeg tog kraftigt fat? Saa vilde jeg være næsten ængstelig med Hensyn til Diskussionsformen i dette høje Ting. Jeg bemærkede overfor den højtærede Undervisningsminister, at vi var inde i en økonomisk vanskelig Tid, og at de Reformers, der skal gennemføres paa det kultu-